

Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“  
Факултет по хуманитарни науки  
Катедра по български език

**ПРОГРАМА**  
**НА ЮБИЛЕЙНАТА КОНФЕРЕНЦИЯ**  
**„БЪЛГАРСКИЯТ ЕЗИК – ИСТОРИЯ,**  
**НАСТОЯЩЕ, БЪДЕЩЕ“**



**Шумен, 27-29 септември 2018**



**ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ**  
**„ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ”**

---

**Факултет по хуманитарни науки**  
*Катедра по български език*

**ПРОГРАМА**

**НА**

**ЮБИЛЕЙНАТА КОНФЕРЕНЦИЯ**  
**„БЪЛГАРСКИЯТ ЕЗИК – ИСТОРИЯ,**  
**НАСТОЯЩЕ, БЪДЕЩЕ”**

**Шумен, 27-29 септември 2018**

*Посвещава се на 40-годишнината на Катедрата  
по български език в Шуменския университет  
„Епископ Константин Преславски”.*

## **ПРОГРАМЕН КОМИТЕТ**

проф. д-р Димитър Попов (**председател**)

проф. д-р Годор Бояджиев

проф. д.ф.н. Стефана Димитрова

проф. д.ф.н. Ивелина Савова

проф. д-р Кина Вачкова

проф. д-р Хетил Ро Хауге (Норвегия)

проф. д-р Манфред Трумер (Австрия)

проф. д-р Мария Воейкова (Русия)

проф. д-р Людвиг Селимски (Полша)

проф. д-р Миряна Совил (Сърбия)

## **ОРГАНИЗАЦИОНЕН КОМИТЕТ**

проф. д-р Надка Николова (**председател**)

проф. д-р Марияна Стефанова

проф. д-р Велка Попова

гл. ас. д-р Анета Маринова

гл. ас. д-р Камелия Колева

гл. ас. д-р Албена Баева

ас. Станислава Теофилова

ст. преп. Румяна Русинова

## **БЛОК-ПРОГРАМА**

### **27.09.2018**

- 9.00 – 10.00 Регистрация на участниците – Корпус 1, Аула
- 10.00 – 11.00 Откриване на конференцията – Аула
- 11.15 – 12.45 Пленарна сесия – Аула
- 12.45 – 13.45 Обедна почивка
- 13.45 – 15.45 Заседания по секции
- 15.45 – 16.15 Кафе пауза
- 16.15 – 18.00 Заседания по секции
- 19.00 Коктейл за участниците в конференцията в зала „Екзотика“ на хотел „Шумен“

### **28.09.2018**

- 9.30 – 11.00 Заседания по секции
- 11.00 – 11.30 Кафе пауза
- 11.30 – 12.45 Заседания по секции
- 12.45 – 13.45 Обедна почивка
- 13.45 – 15.45 Заседания по секции
- 15.45 – 16.15 Кафе пауза
- 16.15 Културна програма

### **29-09-2018**

- 9.30 – 12.45 Културна програма  
Отпътуване на участниците

# Програма

27.09.2018

**9.00 – 10.00** Регистрация на участниците – Корпус 1, Аула

**10.00 – 11.00** Откриване на конференцията – Аула

**11.15 – 12.45** Пленарна сесия – Аула

**Председател:** проф. д-р Надка Николова

**Тодор Бояджиев (СУ)** – Нужна ли ни е джендърлингвистика?

**Стефана Димитрова (БАН)** – Ролята на екстралингвистичния фактор в лингвистичните изследвания

**Кина Вачкова (ШУ)** – Антропонимична система и езиковата политика на българската държава

**12.45 – 12.45** Обедна почивка

## ЗАСЕДАНИЯ ПО СЕКЦИИ

Секция

### СЪВРЕМЕНЕН БЪЛГАРСКИ ЕЗИК – ФОНЕТИЧНИ, ГРАМАТИЧНИ, СТИЛИСТИЧНИ АСПЕКТИ

**Първо заседание** зала 219

**Председател:** проф. д.ф.н. Ивелина Савова

**13.45 – 15.45**

**Радка Влахова-Руйкова (СУ)** – Проблеми на съгласуването по род при съществителни, назоваващи лица

**Марина Джонова (СУ)** – Употреби на причастнострадателния пасив

**Анета Тихова, Румяна Русинова** (ШУ) – Някои наблюдения, свързани с особеностите при степенуване на прилагателните имена в съвременния български език

**Трейси Спийд** (ШУ) – Semantic Developments in the Bulgarian Motion Verb: Manner and Path

**Валентина Кирилова** (МУ – Плевен) – Отношението граматически род – естествен пол при съществителни имена за лица, назоваващи роднински връзки

**15.45 – 16.15** Кафе пауза

**16.15 – 17.30**

**Стефка Петрова** (СУ) – Употреба/неупотреба на запетая

**Анета Стоянова** (МУ – София), **Дилян Николаев** (СУ) – За употребата на главни и малки букви в богословската лексика

**Красимира Алексова** (СУ) – Обвързаността на перцептивната яркост на някои правоговорни отклонения със социалната и личностната идентификация

**Ваня Зидарова** (ПУ) – Генеричност и генерична употреба на нулевия член в българския език

**Дискусия**

Секция

**БЪЛГАРСКИ ЕЗИК – ТИПОЛОГИЧНИ,  
МЕТОДОЛОГИЧНИ, ИСТОРИЧЕСКИ И  
СЪПОСТАВИТЕЛНИ АСПЕКТИ**

**Първо заседание зала 309**

**Председател:** проф. д-р Димитър Попов

**13.45 – 15.45**

**Манфред Трумер** (Университет Грац, Австрия) – Българският език от генетичен, ареален и типологичен аспект

**Елка Добрева** (ШУ) – Българският език в глобализационната епоха: елементи на интернационализация и интелектуализация

**Маргарита Младенова** (СУ) – Семантично структуриране на предикатната лексика

**Димитър Попов** (ШУ) – Лингвистична персонология по говора – методология и практика

**Ценка Иванова** (ВТУ) – Славистиката и българската интелигенция в края на XIX и началото на XX век (Ватрослав Ягич в България)

**15.45 – 16.15** Кафе пауза

**16.15 – 17.30**

**Хетил Ро Хауге** (Университет Осло, Норвегия), **Йовка Тишева** (СУ) – Глаголите „вземам“ и „хващам“ във функцията на спомагателни в български език и в други езици

**Зейнеп Зафер** (Университет Анкара, Турция) – За диминутивите в български и турски език и превода им на турски

**Катя Исса** (УАСГ, София) – Членуването в българския и в арабския език

**Дискусия**

Секция

## **БЪЛГАРСКИ ЕЗИК – ПРИЛОЖНИ АСПЕКТИ**

**Първо заседание зала 319**

**Председател:** проф. д-р Велка Попова

**13.45 – 15.45**

**Мария Воейкова** (РАН – Санкт-Петербург, Русия) – Онтогенез славянских языков в свете теории естественной морфологии

**Велка Попова** (ШУ) – Езиковата онтогенеза в мултимодална и корпусна перспектива

**Мишко Суботич, Силвана Пунишич, Драшко Фурунджич, Зоран Шарич, Ружица Билибайкович** (ЦУЖА – Белград, Сърбия) – Objectivization of the Procedure for Assessment of Sound Expression Quality

**Мариана Парзулова** (БУ) – За ролята, функциите и езика на медиите днес и в бъдеще (обобщение на резултати от анкетиране на студенти от България, Словакия и Русия)

**Снежана Великова** (ШУ) – Конструирание на не-знание в медийния дискурс

**15.45 – 16.15** Кафе пауза

**16.15 – 17.30**

**Стефка Калева** (ШУ) – Лингвистични измерения на комуникативния феномен наивен политически дискурс

**Димитрина Лесневская** (УННС – София) – Българската търговска кореспонденция – история, съвременно състояние, тенденции на развитие

**Юлия Дудашова** (Университет Прешов, Словакия) – Bulharský jazyk v zahraničí (Dejiny lektorátu bulharského jazyka na Prešovskej univerzite v Prešove)

**Красимир Иванов, Лидия Супрун-Белевич** (Университет Минск, Беларус) – Беларуски идиоетнически езикови и културни компоненти в повестта на Владимир Караткевич „Страшната ловна дружина на крал Стах” и тяхното представяне в превода ѝ на български

**Красимира Колева** (ШУ) – Приносът на бесарабския българин проф. д.ф.н. Иван Стоянов в украинската езиковедска българистика

**Марияна Петева** (ШУ) – Университет – библиотека – образование и дигиталният достъп

**Дискусия**



28.09.2018

Секция

**СЪВРЕМЕНЕН БЪЛГАРСКИ ЕЗИК – ФОНЕТИЧНИ,  
ГРАМАТИЧНИ, СТИЛИСТИЧНИ АСПЕКТИ**

**Второ заседание зала 219**

**Председател:** проф. д-р Добрина Даскалова

**9.30 – 11.00**

**Мариана Георгиева** (БАН) – Сложна предикация

**Ивелина Савова** (ШУ) – Две налице – едно наопаки в българското изречение

**Марияна Стефанова** (ШУ) – Желателните изказвания като етикетни единици за изказване на благопожелания

**Станислава Теофилова** (ШУ) – Словоред на несъгласуваното определение в съобщителното изказване (върху материал от разговорната реч)

**11.00 – 11.30 Кафе пауза**

**11.30 – 12.45**

**Добрина Даскалова** (ШУ) – За типологията и ролята на конотациите в медийни текстове

**Албена Баева** (ШУ) – Жаргонът като фактор на стила

**Здравка Русева** (ШУ) – Прякорът в огледалото на приятелството и враждебността

**12.45 – 13.45 Обедна почивка**

**Трето заседание зала 219**

**Председател:** проф. д-р Марияна Стефанова

**13.45 – 15.45**

**Людвиг Селимски** (Университет Катовице, Полша) – Фамилни имена от католишки лични имена

**Красимира Чакърова** (ШУ) – Лексикални средства за изразяване на негация в съвременния български език

**Илия Точев** (СУ) – Специфики при употребата на фразеологизми в журналистическата реч

**Жанета Андреева** (ШУ) – Когнитивните метафори като средство за езикова демагогия

## **Дискусия**

Секция

### **БЪЛГАРСКИ ЕЗИК – ТИПОЛОГИЧНИ, МЕТОДОЛОГИЧНИ, ИСТОРИЧЕСКИ И СЪПОСТАВИТЕЛНИ АСПЕКТИ**

**Второ заседание зала 309**

**Председател:** проф. д-р Кина Вачкова

**9.30 – 11.00**

**Тодорка Георгиева** (РУ) – Постройка и функция на едноизреченските текстове в новобългарския превод на Апостолските послания

**Николай Николов** (ШУ) – Вердиктиви и бехабитиви в старобългарския превод на Огласителните слова на свети Кирил Йерусалимски (ГИМ, Син. 478)

**Татяна Илиева** (БАН) – Наречни и полунаречни изрази, образувани посредством предлози със сепаративно значение в старобългарски език

**Мирослав Михайлов** (ПУ) – Развой на гласна ы в българския език (с оглед нейните рефлексите в съвременните родопски говори)

**11.00 – 11.30 Кафе пауза**

**11.30 – 12.45**

**Надка Николова** (ШУ) – „Диплография или какъ ся дръжатъ търговски книги” (1850) от братя Караминкови – предварителни бележки

**Владислав Миланов (СУ)** – Междудиялектни връзки и влияния и значението им за изграждането на новобългарския книжовен език

**Камелия Колева-Иванова (ШУ)** – За чистотата на българския език в периода на доизграждане на книжовните норми

**Маргарита Гергинова (СУ)** – Актуални наблюдения върху теориите за основата на новобългарския книжовен език

#### **12.45 – 13.45 Обедна почивка**

**Трето заседание зала 309**

**Председател:** гл. ас. д-р Николай Николов

#### **13.45 – 15.45**

**Иво Братанов (Русе)** – Езикът на два ръкописни документа на Иван Н. Момчилов

**Красимира Петрова (СУ)** – Вокални и невербални жестове в български и руски вицове

**Надежда Стойкова (ШУ)** – Семантико-прагматични особености на метакомуникативните въпросителни конструкции в руския и българския език

**Татяна Терзиева (ШУ)** – Принципи построения руско-българского терминологического словаря отрасли автомобилестроения

**Ани Ангелова (ШУ)** – Съпоставителни аспекти на българската и немската фразеология

#### **Дискусия**

Секция

### **БЪЛГАРСКИ ЕЗИК – ПРИЛОЖНИ АСПЕКТИ**

**Второ заседание зала 319**

**Председател:** проф. д.ф.н. Мариана Парзулова

#### **9.30 – 11.00**

**Силвена Ставрева-Доростолска (МУ – Варна)** – Психолингвистични аспекти на езиковото взаимодействие в печатната медицинска реклама

**Илина Дойкова** (МУ – Варна) – Кандидат-термини в българския медицински език

**Петя Райкова, Даниела Танчева-Стефанова** (МУ – Варна) – Умаляването в медицинската комуникация

**Албена Добрева** (МУ – Варна) – Ролята на речевите тактики *разбиране, обясняване, успокояване и окуражаване* в комуникацията медицински специалист-пациент

**11.00 – 11.30** Кафе пауза

**11.30 – 12.45**

**Даниела Танчева-Стефанова** (МУ – Варна) – Езикова практика и развитието на интеркултурната компетентност

**Надежда Николова** (БАН) – Комуникативният процес лекар – пациент в съвременното здравеопазване

**Димитрия Желязкова** (МУ – Пловдив) – Предизвикателствата на операционната зала и езиковият дискурс

**Катерина Пенева, Евдокия Сточева** (МУ – Варна) – Развиване на уменията четене и говорене по общ български език – настояще и перспективи

**Дискусия**